



HOEDAN?

INTEGRAAL + DUURZAAM = SYNERGIE

Workshop klimaatwerkplaats

15 november 2023

4^{de} Klimaatevent Amsterdam

canvas

1 WIE ZIJN WIJ, hier om de tafel?

Persoon en rol



2 WELKE INHOUD HOUDT JE BEZIG?

Verken onderwerpen en thema's

3 WAT ZIJN WE SAMEN?

Kies een gezamenlijke kern

4 WELKE KOPPELKANSEN ONTSTAAN?

Brainstorm; min 2 thema's -> samen synergie

5: HET PLAN: onze doorbraak, koppelkans of klimaatactie

A. Wat is de actie/doorbraak/kans?

kernwoorden; waarom, wat, wanneer, waar

B. Wat is de **synergie**?

voordeel; wat levert het op?

C. Wat is het **commitment**?

wie wil dit wel/niet

D. Wat zijn de **voorwaarden**?

succesfactoren / wat heb je nodig?

E. Wat is de **aansprekende titel**?



Voor welke doorbraak kom jij in actie?

- Doorbreek de koker
- Van deelopdracht naar samen integraal doen
- Je eigen plan, opdracht of idee verbinden
- Op naar gezamenlijke impact!

Wat gaan we doen?

- *Warming up met pitches*
- *Formeren miniteams*
- *Kennismaken, uitwisselen en maken plan*
- *Uitwisselen en afspraken vervolg*



1. Klimaatadaptiekoppelkansen

Waarom

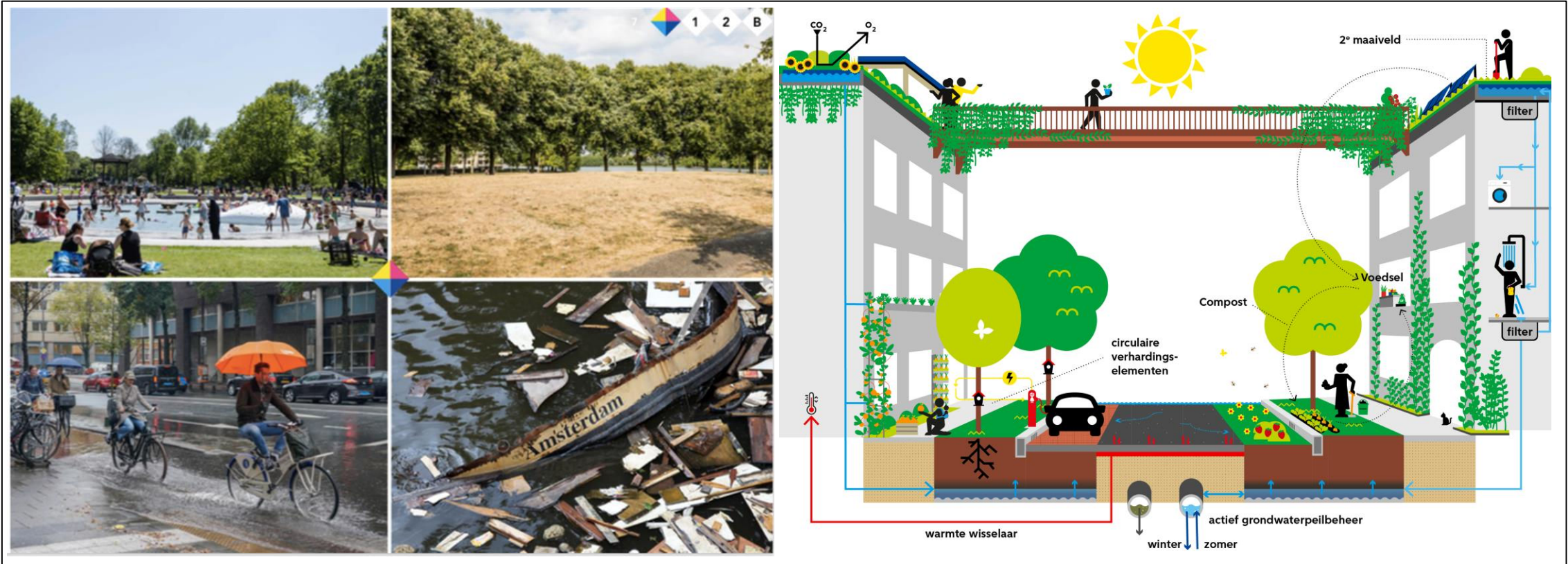
Voor een toekomstige stad is inzetten op mitigatie niet voldoende. Klimaatadaptatie is noodzakelijk voor leefbaarheid en voortbestaan

Wat

De gemeente zo goed mogelijk voor te bereiden op het veranderende klimaat, met juiste maatregel op juiste plaats

Integratie aanbod

Een toekomstvisie en strategie op hoe de stad er over 50 jaar uit ziet. Minder korte termijn, meer lange termijn. Welke keuzes maak je dan voor de stad?





2. Car-besitas: Yes, that car makes you look fat

Waarom

De steeds dikker wordende auto's vergroten uitstoot, ruimtebeslag, schade bij aanrijdingen en energie- & materiaalverbruik

Wat

Wij zoeken naar prikkels om het bezit en gebruik van grote auto's te ontmoedigen

Integratie aanbod

Creativiteit, kennis van prikkels & Juridische kennis zijn in deze verkennende fase allen van harte welkom





3. Vergeet de fysieke ruimtevrage voor de Circulaire Economie niet

Waarom

We streven naar een sociaal-inclusieve en duurzame stad waarin brede welvaart hier en elders centraal staat. Het inrichten van onze lokale economie op een circulaire manier draagt daar aan bij (Amsterdams Akkoord & Uitvoeringsagenda Circulair 2023-2026).

Wat

Om een stad circulair in te richten is ruimte nodig. Het PBL heeft in kaart gebracht dat we tussen de 0-40% extra ruimte moeten reserveren afhankelijk van het gekozen toekomstscenario. 'Groen Land' komt het beste overeen met de visie van de gemeente Amsterdam. **5 strategische locatietypen moeten gereserveerd worden:** 1. Behouden van HMC, 2. Behoud multimodaal ontsloten bedrijventerreinen aan het water, 3. Agendeer CE in haven & industrie gebieden als superhubs voor biograndstoffen, 4. Behoud bedrijventerreinen aan stadsranden voor milieustraten, productie-distributie en ambachtshallen, 5. Plan bedrijven bij OV met activiteiten die levensduur verlengend zijn.

Integratie aanbod

Hoe kunnen we de ruimtevrage van verschillende disciplines (bijv. woningbouw, afval inzameling en reiniging, ET) integraal afwegen en koppelkansen ontdekken en hierbij de circulaire economie (hergebruik tenzij, 'retour'-logistiek, bio&bovengrondse-grondstoffen, levensduur verlengende diensten) als een van die disciplines niet vergeten?



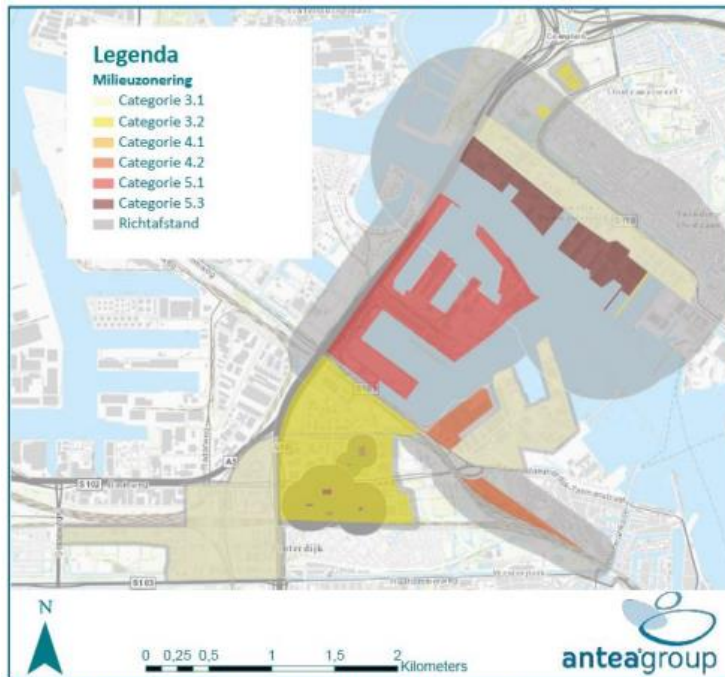
Algemene kenmerken:

- Planet voorop (binnen people-planet-profit);
- Groene doelen halen heeft prioriteit;
- Krachtig ingrijpen door Rijksoverheid en EU;
- Mensen nemen duurzame leefstijl aan.

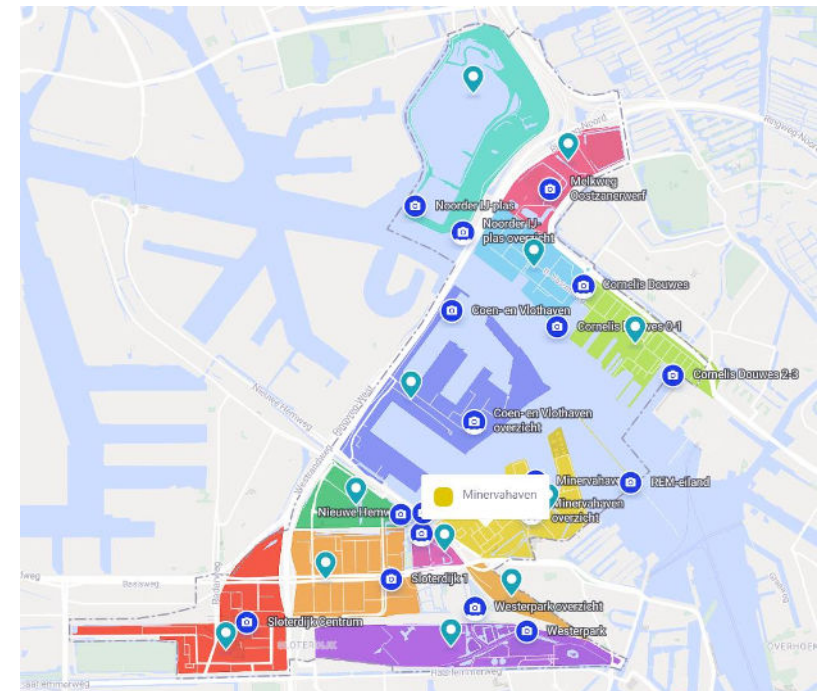
Circulaire economie:

Postgroei en krachtige normstelling

- Veel minder consumptie van materiële goederen;
- Meer gedeeld gebruik (ook huren en leasen);
- Veel meer hergebruik, reparatie en revisie;
- Recycling wanneer nodig;
- Meer biograndstoffen;
- Innovaties in verduurzaming;
- Concentratie van bepaalde activiteiten en kringlopen op (stads)regionaal schaalniveau om milieu-impacts te minimaliseren;
- Afbouw activiteiten met fossiele grondstoffen en lineaire activiteiten.



Figuur 6-17 Milieuzonering conform de vigerende bestemmingsplannen





4. Energiebesparing door persoonsverwarming?

Regiobrede inzet op waterzijdig inregelen van CV-installaties

Waarom

Pilot persoonsverwarming is gestart om energieverbruik, –kosten en –armoede te verlagen en tegelijkertijd het comfort thuis te verhogen.

Wat

Pilot is kort geleden gestart in Zuidoost en gaat van start in Nieuw West. Bij positieve resultaten willen we het verder brengen! Hoe schalen we dit op?

Integratie aanbod

Netwerk en ideeën: welke organisaties willen warmtedekens aanbieden aan thuiswerkers/op kantoor? Waar kan dit project verder van waarde zijn?



**Aan de wortel van de klimaatcrisis
ligt de verstoorde verhouding
tussen de mens en zijn natuurlijke
omgeving**

**Terwijl maatregelen voor behoud van
biodiversiteit en stabiele
ecosystemen dringend nodig zijn,
ontbreekt draagvlak en heerst**

NA-TUUR-AN-AL-FA-BE-TIS-ME

**De kunstplant is hét symbool
voor wat er mis is gegaan tussen
ons en onze natuurlijke wereld**

Maar de populariteit stijgt

(Volgens obscure websites over marktontwikkelingen, maar zolang de Ikea (lekker duurzaam bezig) al 105 verschillende varianten verkoopt en bij lange na niet de grootste verkoper is (want Action, Intratuin, etc), kun je ervan uitgaan dat ze nog steeds populair zijn)

**En de afvalberg groeit
ook nog eens een keer**

Wel recyclebaar (soms), niet gerecycled (vaak)

Echte kamerplanten brengen de natuur weer dichtbij én

1. Dragen bij aan (mentale) gezondheid en arbeidsproductiviteit
2. Zuiveren lucht van CO₂, giftige stoffen (benzeen, formaldehyde) en fijnstof
3. Reguleren luchtvochtigheid
4. Koelen kamers in de zomer (minder hittestress, minder energie nodig)

Kunstplanten

1. Doen
2. Niks



Dus geef het op,
met die fake klimop

Een stoere vent
heeft een echte succulent





Doe mee
en haal een
bloeiende orchidee

Je verdient hulp,
met je plastic tulp



In 2025 Amsterdam,
in 2030 heel Nederland vrij
van kunstplanten
productie, afzet, aankoop

Daarvoor nodig:
drammers,
onderhandelaars,
planten-
en mensenliefhebbers

#fukdefake



6. Help bij 3 miljard euro per jaar duurzaam

Waarom

Bij minder dan 50% van de aanbestedingen wordt geadviseerd op duurzaamheid.

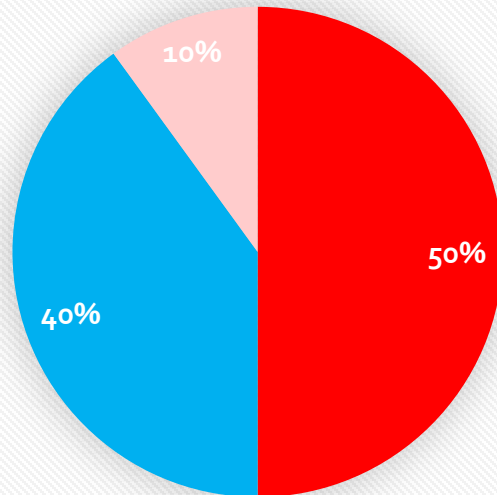
Wat

TDO adviseert bij aanbestedingen, maar heeft te weinig capaciteit om te adviseren op alle trajecten én de kwaliteit te onderzoeken via contractmanagement.

Integratie aanbod

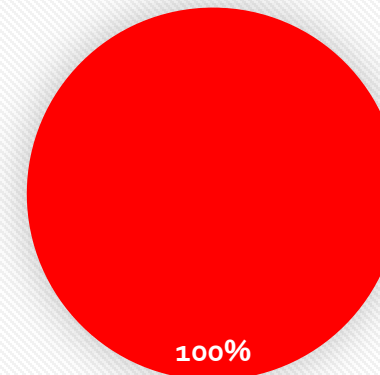
Welke creatieve manieren kunnen we bedenken om de slagkracht te vergroten? Hoe kunnen we de nieuwe Handelingskaders beter gebruiken én naleven?

Aanbestedingen



- Geen advies op duurzaamheid
- Advies op duurzaamheid, overgenomen
- Advies op duurzaamheid, niet overgenomen

Contractmanagement



- Geen advies op duurzaamheid



7. Gezelligheid van onderop

Waarom

- *allemachtig prachtig, maar waar is iedereen?*
- *lege bureau's, lege zitjes, nooit gebruikte printeruimten etc. etc. ... ongezellig!*

Wat

- *consequent post-corona kantoorgebruik;*
 - *duurzame ruimtenormen en voorzieningen*
 - *duurzaamheids incentives*
- Gedragen door gebruikers!*

Integratie aanbod

Hefboom: Steun van onderaf
Opbrengst: Modern werken; meer integratie met collega's; minder bouwopgaven in de stad; kosten en energie besparing





8. Regiobrede inzet op waterzijdig inregelen van CV-installaties

Waarom

Waterzijdig inregelen leidt tot energiebesparing voor huishoudens, tot minder energiarmede en tot meer wooncomfort
Potentie daarvan wordt onvoldoende benut


Wat

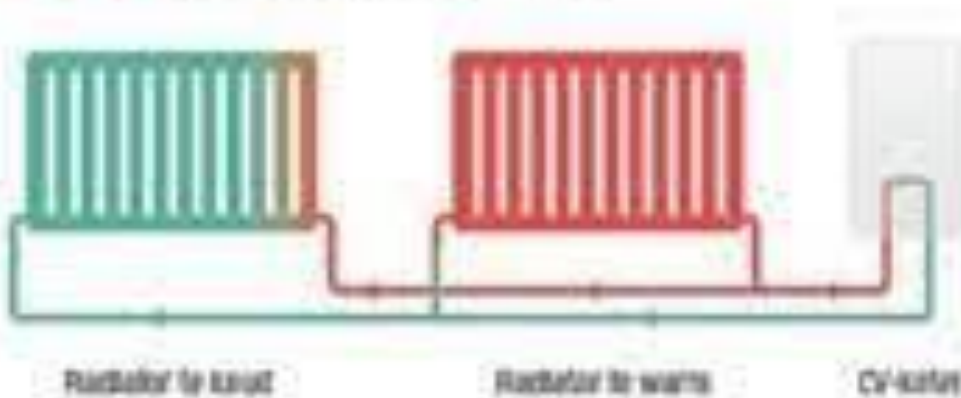
Wij communiceren het belang hiervan en proberen impasses rond waterzijdig inregelen weg te nemen in gesprekken met installatiesector, corporaties en Fixbrigade.

Integratie aanbod


Gezocht: netwerkpartners, slimme ideeën, kennis om inzet op te schalen. Verbinding gezocht om dit samen verder te brengen.

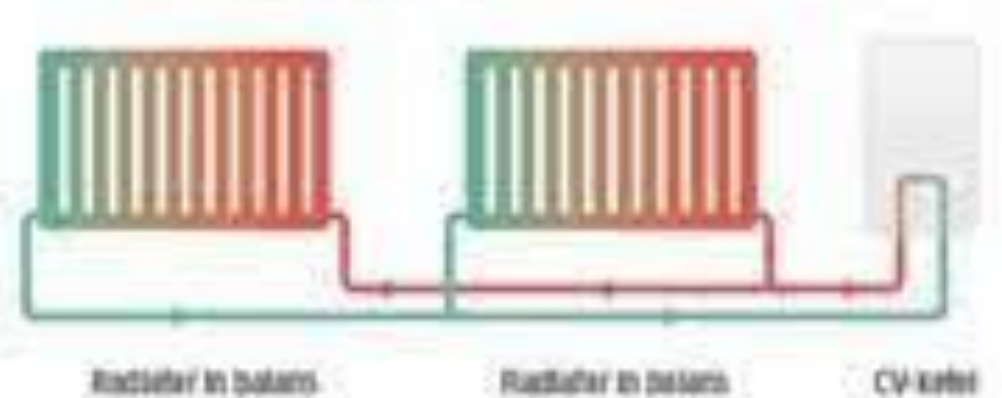
Slecht ingeregelde CV-installatie:

-  - Hoog gasverbruik
- Mogelijk koude ruimtes



Goed ingeregelde CV-installatie:

-  - Laag gasverbruik
- Hoog comfort





9. Besparen op energieverbruik voor koelen door wit schilderen van bedrijfsdaken

Waarom

Daken zijn standaard van zwart bitumen. Een zwart dak op een bedrijfspand wordt op een warme dag 60 C of meer, een wit dak slechts 22 C of minder → **Meer witte daken = energiebesparing**

Wat

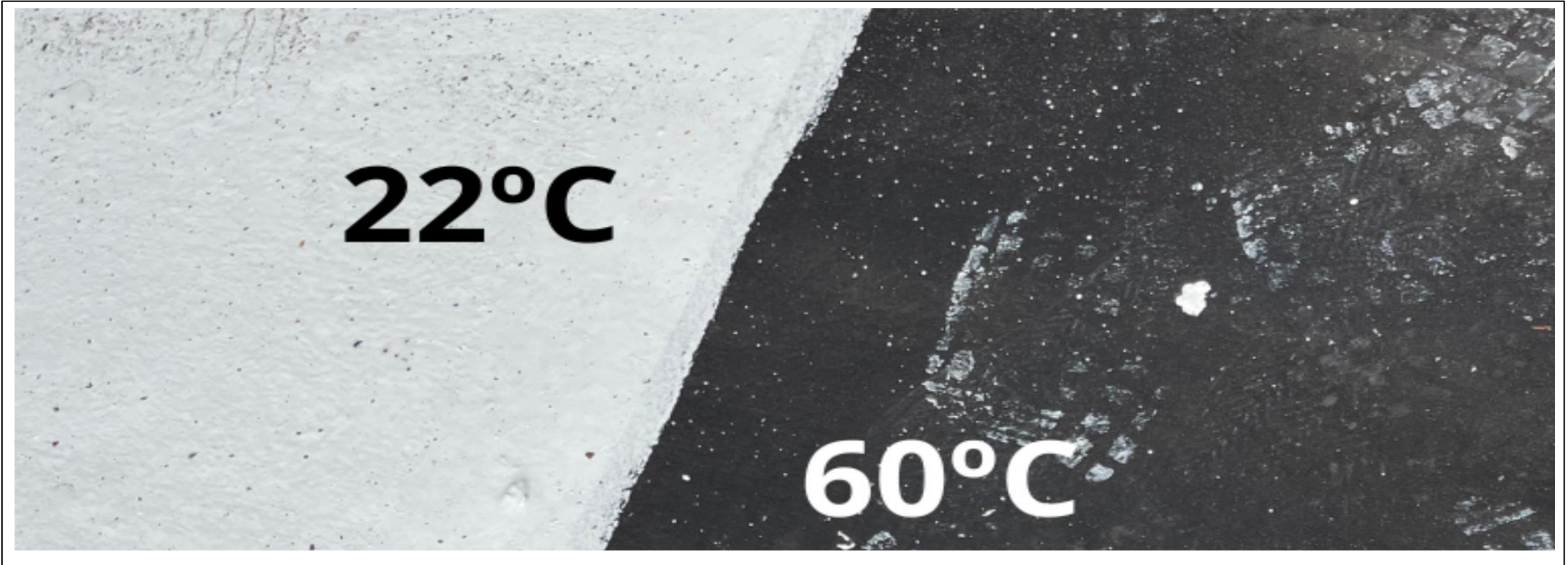
Een pilot van het Actienetwerk GasTerug toont dit aan.

Dus willen we het verder brengen en opschalen. **Hoe pakken we dat slim aan?**

Integratie aanbod

Netwerk, slimme ideeën, andere gebieden, kennis nodig om op te schalen.

Verbinding gezocht om dit samen verder te brengen.





10. Regie op de Ondergrond

Waarom

Alle (duurzaamheids)ambities hebben een ondergrondse voetafdruk. *Het past niet meer en het werkt niet meer in de ondergrond.*

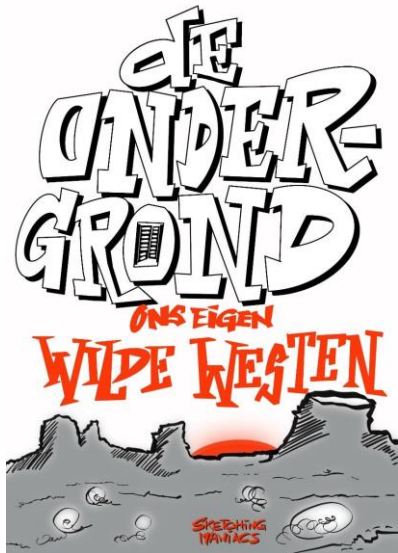
Wat

Regie op de Ondergrond

- Oplossen urgente knelpunten
- Structurele verbeteringen

Integratie aanbod

Ondergrond als integraal onderdeel meenemen



- drukte in de ondergrond een uitdaging voor de **energietransitie**, weinig plek voor netcongestie oplossingen, warmtenetten en onderstations
- een gezonde bodem met veel **bodemleven** een randvoorwaarde voor biodiversiteit en vergroening en hittebestendigheid
- droge zomers en natte winters een uitdaging voor het stabiel houden van de grondwaterstand, en de relatie met **bodemdaling en funderingsschade**
- de ondergrond als **energiebron**, hoe gaan we dat ontsluiten en verdelen?



11. Max 2 graden! Wat kan Amsterdam D.O.E.N.?

Waarom

We redden het niet door alleen naar onszelf te kijken.

Hoe gaan WIJ de wereld redden?

Wat? *Amsterdamse branie!!*

Ons **netwerk** van wereldsteden

Verdeling arm en rijk

Onze innovatie, denk- en ontwerpkracht

Klimaatambities van ons linkse college

Integratie aanbod

Alle expertises zijn welkom

Het gaat om je energie en je nu of nooit gevoel





Puzzelen -> aan de slag!

Formeer teams

Minimaal 3 mensen

Maximaal 5 mensen

Ga niet bij je directe collega/bekende staan

Thema en uitkomst is vooraf niet bepaald

...

Stappen

In sneltreinvaart van 1 naar 5

Deelnemers brengen in en puzzelen met integratie mogelijkheden

Moderator helpt met stappen en tijd

Elke tafel maakt een eigen plan

En die delen we aan het einde van de sessie & krijgt nazorg

...

Format

canvas

1 WIE ZIJN WIJ, hier om de tafel?
Persoon en rol



2 WELKE INHOUD HOUDT JE BEZIG?
Verken onderwerpen en thema's

3 WAT ZIJN WE SAMEN?
Kies een gezamenlijke kern

4 WELKE KOPPELKANSEN ONTSTAAN?
Brainstorm; min 2 thema's -> samen synergie

5: HET PLAN: onze doorbraak, koppelkans of klimaatactie

A. Wat is de actie/doorbraak/kans?
kernwoorden; waarom, wat, wanneer, waar

B. Wat is de synergie?
voordeel; wat levert het op?

C. Wat is het commitment?
wie wil dit wel/niet

D. Wat zijn de voorwaarden?
succesfactoren / wat heb je nodig?

E. Wat is de aansprekende titel?

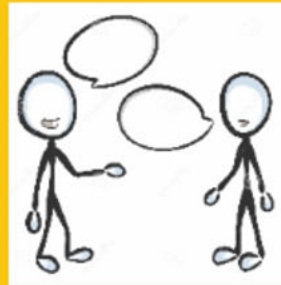


Stap 1: kennismaken.

Schrijf direct op het format

1 WIE ZIJN WIJ, hier om de tafel?

Persoon en rol



3 minuten



Stap 2: wissel uit waar je mee bezig bent. Schrijf het op in kernwoorden

2 WELKE INHOUD HOUDT JE BEZIG?

Verken onderwerpen en thema's

2 minuten

✘
✘
✘ *Stap 3: wat is de kern van jullie team.*

3 WAT ZIJN WE SAMEN?
Kies een gezamenlijke kern

2 minuten



Stap 4: wat is de koppelkans; wat kun je winst halen door samenwerking.

4 WELKE KOPPELKANSEN ONTSTAAN?

Brainstorm; min 2 thema's -> samen synergie

3 minuten



Stap 5: Maak het plan!

Gebruik het format

5: HET PLAN: onze doorbraak, koppelkans of klimaatactie

A. **Wat** is de actie/doorbraak/kans?
kernwoorden; waarom, wat, wanneer, waar

B. Wat is de **synergie**?
voordeel; wat levert het op?

C. Wat is het **commitment**?
wie wil dit wel/niet

D. Wat zijn de **voorwaarden**?
succesfactoren / wat heb je nodig?

10 minuten



Stap 5: Kom tot de meest aansprekende titel

E. Wat is de **aansprekende titel**?



De plannen; doorbraak, koppelkans, klimaatactie:

Oosten

- ✓ Wat is de titel geworden?
- ✓ Wat levert het op (aan synergie)?
- ✓ Heb je iets nodig voor realisatie?

Waar ligt het accent van de doorbraak

1. **Leren** | Het bewustzijn van duurzaamheid versterken
2. **Doen** | Uitvoering tijdig en gebiedsgericht realiseren
3. **Organiseren** | Kortcyclisch kunnen bijsturen op maatregelen en impact
4. ...

8 minuten



VERVOLG

De organisatoren van deze workshop helpen waar nodig graag bij het opwerken of een vervolgstap voor de gemaakte plannen.

De klimaatwerkplaats verzamelt alle info en komt daarbij bij jullie terug om te bespreken hoe verder.

Dank en *laat je spierballen zien* 😊